

וַיֵּשֶׂא מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר אֵיתָן מוֹשְׁבֵד וְשִׁים בְּסַלַע קִנְדָּה. (במדבר כד)
אֵיתָן: דָּא בִּקְר דְאַבְרָהָם.
וְהֵינִי, (בראשית מד) הַבִּקְר אֹזֵר. דָּא עֲמוּדָא, דְכָל עַלְמָא קַיְמָא עָלֵיהּ, וְנִהְיִרוּ דִילֵיהּ מֵאַבְרָהָם יָרִית. נָהַר הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן אֲקָרִי. אִי סַבָּא סַבָּא, הָא רַעֲיוֹנָא אַחְרָא לְקַבְלָהּ, וְלֹא יַדְעַת לְאַסְתְּמָרָא, הֵיכִי מִנִּיחִין קַרְבָּא. סַבָּא, אֲנִי הוּא תוֹקֵפָא דִילָּהּ, וְדָאִי (קהלת ט) לֹא לְגַבּוּרִים הַמְּלַחֲמָה.

כְּתִיב מִשְׁכִּיל לְאֵיתָן הָאֲזָרְחִי, וּכְתִיב מִשְׁכִּיל לְדָוִד, דָּא נָהַר הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן, דְּאִיהוּ תוֹרְגָמָן לְדָוִד, לְאוֹדְעָא לֵיהּ, מֵאֵינוֹן מַלְיָן סְתִימִין עַלְאִין. אִי מִשְׁכִּיל אִיהוּ נָהַר דְנִפְיָק מֵעֵדֶן. אֵיתָן הָאֲזָרְחִי אַבְרָהָם, אִיהוּ לְעִילָא וְדָאִי, הָא יַדְעָנָא. וְאַף עַל גַּב דְּאֵנָּא סַבָּא, עַל רַעֲיוֹנָא דָּא מַחֲינָא.

לשון הקודש

קָרַב. זְכוּן. אִיפֹה הַכֹּחַ שְׂלֵד? וְדָאִי לֹא לְגַבּוּרִים הַמְּלַחֲמָה.

כְּתוּב מִשְׁכִּיל לְאֵיתָן הָאֲזָרְחִי, וּכְתוּב מִשְׁכִּיל לְדָוִד. זֶה נָהַר הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן, שֶׁהוּא תוֹרְגָמָן לְדָוִד לְהוֹדִיעַ לוֹ מֵאוֹתָם דְּבָרִים הַנִּסְתָּרִים הָעֲלִיוֹנִים. אִם מִשְׁכִּיל הוּא נָהַר שְׂיוֹצֵא מֵעֵדֶן, אִזְּאֵיתָן הָאֲזָרְחִי אַבְרָהָם הוּא לְמַעְלָה וְדָאִי זֶה יַדְעָתִי. וְאַף עַל גַּב שְׂאֵנִי זְכוּן, עַל רַעֲיוֹן זֶה אֲנִי

זְכוּן, שֶׁהָרִי יַדְעַת רַעֲיוֹן זֶה הִיָּה מִכָּה אֵת רַעֲיוֹנָהּ.

וַיֵּשֶׂא מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר אֵיתָן מוֹשְׁבֵד וְשִׁים בְּסַלַע קִנְדָּה (במדבר כד). אֵיתָן – זֶה בִּקְר שֶׁל אַבְרָהָם, וְהֵינִי (בראשית מד) הַבִּקְר אֹזֵר. זֶה הָעֲמוּד שֶׁכָּל הָעוֹלָם עוֹמֵד עָלָיו, וְאֵת אֹזְרוֹ יִרְשׁ מֵאַבְרָהָם. נִקְרָא נָהַר הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן, אִי זְכוּן זְכוּן הִנֵּה רַעֲיוֹן אַחַר כְּנַגְדָּה, וְלֹא יַדְעַת לְהַשְׁמֵר אִיךָ עוֹרְכִים

אִיתָן הָאֲזָרְחֵי, תִּרְיִן דְּרִגִּין אֵינֹון. כְּמָה דְּאֵת אָמַר,
בְּקָר אֹור. אֹור, הוּא אֲבָרְהָם. בְּקָר הוּא נָהָר. אֹוף
הָבִי, אִיתָן הָאֲזָרְחֵי, אֲזָרְחָה, הוּא אֲבָרְהָם. אִיתָן, כְּמָה
דְּאֵתְמַר, דָּא הֵהוּא נָהָר דְּנָגִיד וְנָפִיק מֵעֵדָן.

הַשְׁתָּא סָבָא, קוּם קָאִים עַל רְתִיבָךְ, דְּהַשְׁתָּא
תְּנַפּוּל וְלֹא תִיכּוּל לְמִיקָם. הָא שְׁלֵמָה
מְלָפָא, אָתִי בְּחִילוּי וְרְתִיבּוּי וְגַבְרׁוּי וּפְרָשׁוּי, וְאָתִי
לְקַבְּלָךְ, קוּם פּוּק מִן חֲקָלָא, דְּלֹא יִשְׁבַּח לָךְ תַּמָּן.
כְּתִיב (מלכים א' ח) וַיִּקְהֲלוּ אֶל הַמֶּלֶךְ שְׁלֵמָה כָּל אִישׁ
יִשְׂרָאֵל בִּירַח הָאֲתָנִים בַּחֶג וְגו'. יִרַח דְּאֵתִילִידוּ בִּיה
הָאִיתָנִים, וּמֵאן אֵינֹון. אֲבָהָן, וְאֵינֹון אִיתָנִי עוֹלָם.
וְיִרַח דָּא, אִיהוּ תִשְׁרִי. דְּאֵלְפָא בִּיתָא אֲהַדָּר
לְמַפְרַע מִתַּתָּא לְעִילָא.

לשון הקודש

וּגְבַרְיו וּפְרָשׁוּי וּבֵא כְּנַגְדָּךְ. קוּם צֵא מִן
הַשְּׂדֵה, שְׁלֵא יִמְצֵא אוֹתְךָ שָׁם. כְּתוּב
(מלכים-א ח) וַיִּקְהֲלוּ אֶל הַמֶּלֶךְ שְׁלֵמָה כָּל
אִישׁ יִשְׂרָאֵל בִּירַח הָאֲתָנִים בַּחֶג וְגו'.

יִרַח שְׁנוּלְדוּ בּוּ הָאִיתָנִים, וּמִי הֵם?
הָאֲבוֹת, וְהֵם אִיתָנִי הָעוֹלָם, וְיִרַח זֶה הוּא
תִּשְׁרִי. שְׁאֵלְפָא בִּיתָא חוּזַר לְמַפְרַע
מִמַּטָּה לְמַעְלָה.

מוֹחָה. אִיתָן הָאֲזָרְחֵי הֵם שְׁתֵּי דְרִגּוֹת,
כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר בְּקָר אֹור. אֹור זֶה אֲבָרְהָם.
בְּקָר זֶה נָהָר. אֹוף כֶּךָ אִיתָן הָאֲזָרְחֵי.
אֲזָרְחָה הוּא אֲבָרְהָם. אִיתָן, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר,
זֶה אוֹתוֹ נָהָר שְׁשׁוּפַע וַיּוֹצֵא מֵעֵדָן.

עֲבָשׁוּ, זְקוּן, קוּם עֲמֹד עַל מְרַכְבְּתְךָ,
שְׁעַכְשׁוּ תַפֵּל וְלֹא תוּכַל לְקוּם. הָרִי
שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ בָּא בְּכַחוּתָיו וּמְרַכְבּוֹתָיו

וְתוֹ מִמִּילָךְ, יֵאוֹת דְּתַפּוּק מִן חֻקָּא, וְלֹא תִשְׁתַּבַּח
 תַּמּוֹן. אִילוּ כְּתִיב מִשְׁכִּיל אִיתָן הָאֲזַרְחֵי
 בְּדַקְאֲמֵרְתָּ. הִשְׁתָּא דְכְּתִיב מִשְׁכִּיל לְאִיתָן הָאֲזַרְחֵי.
 לִית קַרְבָּךְ כְּלוּם, וְתַפּוּק מִן חֻקָּא, בְּעַל פְּרֻחָךְ
 וְלֹא תִתְחַזֵּי תַמּוֹן.

אִי סָבָא עֲנִיא מִסְכְּנָא, הֵיכִי תַפּוּק. אִי הָכִי, יִנְצַחֲוֹן
 לָךְ וְתַעְרוּק מִן חֻקָּא, כֹּל בְּנֵי עֲלָמָא יִרְדְּפוּן
 אֲבִתְרָךְ, וְלִית לָךְ אֲנַפִּין לְאִתְחַזְּאָה קָמֵי בַר נָשׁ
 לְעֲלָמִין. הָכָא אֲוִמִינָא, דְלֹא אַפּוּק מִן חֻקָּא, וְהָכָא
 אֲתַחֲזֵי אֲנַפִּין בְּאֲנַפִּין בְּשַׁלְמָה מְלָפָא, וְכֹל אִישׁ
 יִשְׂרָאֵל, וְגוֹבְרִין וּפְרָשִׁין וְרִתִּיכִין דִּילִיָּהּ. קִדְשָׁא
 בְּרִידָךְ הוּא יְסִיעֵ לָךְ סָבָא, דְהָא לָאִי חִילָא אֲנִתָּ.
 קוּם סָבָא אֲתַגְבַּר בְּחִילָךְ וְאֲתַתְּקַף, דְעַד יוֹמָא דָּא
 הָיִית גִּיבַר תְּקִיף בְּגוֹבְרִין.

לשון הקודש

להראות לפני איש לעולמים. כאן נשבע
 אני שלא אצא מהשדה, וכאן אראה
 פנים בפנים בשלמה המלך, וכל איש
 ישראל, והגברים והפרשים והמרפבות
 שלו. הקדוש ברוך הוא יסיע לך, זקן,
 שהרי אתה עיף בתי. קום זקן, התגבר
 בכחך והתחזק, שער היום הנה היית
 גבור חזק בגברים.

ועוד מדבריהך, נאה שתצא מן השדה
 ולא תצא שם. אלו כתוב משכיל איתן
 האזרחי – אז כמו שאמרת. אבל עכשו
 שכתוב משכיל לאיתן האזרחי, הקרב
 שלך אינו כלום, ותצא מן השדה בעל
 פרחהך ולא תתראה שם.

אי זקן עני מספן, איך תצא? אם כך,
 ינצחו אותך ותברח מן השדה, כל בני
 העולם ירדפו אחריך, ואין לך פנים

פָּתַח וְאָמַר, מִשְׁכִּיל לְאִיתָן הָאֲזַרְחֵי. אֵלּוּ כְּתִיב
 מִשְׁכִּיל לְדָוִד, בְּדִקְאֲמַרְתָּ, אֲבָל מִשְׁכִּיל
 לְאִיתָן, אִית מִשְׁכִּיל וְאִית מִשְׁכִּיל. אִית מִשְׁכִּיל
 לְעֵילָא, וְאִית מִשְׁכִּיל לְתַתָּא. מִשְׁכִּיל לְאִיתָן בְּזִמְנָא
 דְּהָהוּא גִבְר (נְהַר), קָם בְּתֵיאֻבְתָּא כָּל שְׁיִיפִין תְּדָאן
 וּמִתְחַכְרָן לְגַבִּיּה, וְאִי הוּא (דף ק"י ע"ב) סְלִיק, עַד דְּמוּחָא
 עֲלָאָה אֶתְפָּיִים לְגַבִּיּה, וְחֲדֵי לְקַבְּלִיָּה. וְכִדִּין מִשְׁכִּיל
 לְאִיתָן הָאֲזַרְחֵי, מִשְׁכִּיל לִיָּה, וְאוּדַע לִיָּה עַל יְדָא
 דְּאַבְרָהָם (ס"א על יְדֵי דְאַבְרָהָם) רְחִימוּי, כָּל מַה דְּאַצְטְרִיךְ,
 וְהָהוּא מוּחָא עֲלָאָה מִשְׁכִּיל לְאִיתָן. וְכִדִּין הָדוּד
 מְלָפָא, אֶתְתַקֵּן בְּתֵיאֻבְתָּא לְגַבִּיּה, אִיָּהוּ מִשְׁכִּיל
 לְדָוִד. כְּמַה דְּהָהוּא מוּחָא עֲלָאָה, מִשְׁכִּיל לִיָּה. וְעַל
 דָּא, אִית מִשְׁכִּיל, וְאִית מִשְׁכִּיל. (אִית מִשְׁכִּיל).

לשון הקודש

אליו ושמה פנגדו. ואז משכיל לאיתן
 האזרחי, משכיל אותו ומודיע לו על ידי
 אברהם (על ידי של אברהם) אוהבו כל מה
 שצריך, ואותו מה עליון משכיל לאיתן.
 וכשדוד המלך נתקן בתשוקה אליו,
 הוא משכיל לדוד, כמו שהיה המוח
 העליון משכיל אותו. ולכן יש משכיל
 ויש משכיל. (יש משכיל).

פתח ואמר, משכיל לאיתן האזרחי.
 אלו כתוב משכיל לדוד - אז כמו
 שאמרת, אבל משכיל לאיתן כתוב. יש
 משכיל ויש משכיל. יש משכיל למעלה
 ויש משכיל למטה. משכיל לאיתן, בזמן
 שאותו איש (נהר) עומד בתשוקה, כל
 האיברים שמחים ומתחברים עמו. ואם
 הוא עולה, עד שהמוח העליון מתפיים

בִּירַח הָאֵיתָנִים, דְּאֵתִילִידוּ בְּהָא יְרַח
 אֵיתָנִים, בְּנִינָא לְתַתָּא אִיהוּ כְּגוּוֹנָא
 דְּלַעִילָא, וְאֵתִילִידוּ בֵּיה הָרִים וְאֵיתָנִים. הָרִים
 סְתִימִין. אֵיתָנִים: יִרְכִין תְּקִיפִין בְּנַחֲשָׂא,
 וְהָהוּא אֵיתָן בִּינֵיהוּ.

קוּם סָבֵא, הָוִי מָחִי לְכָל סְטָרִין, בְּשַׁעְתָּא דְּסָלִיק
 מִשָּׁה לְקַבְּלָא אוֹרֵייתָא, מָסַר לֵיה קִדְשָׁא
 בְּרִידָּהּ הוּא שְׁבַעִין מִפְּתָחַן דְּאוֹרֵייתָא. כִּד מָטָא
 לְתַשְׁעָה (וְשִׁיתִין) וְחַמְשִׁין, הָזָה חַד מִפְּתָחַא גְּנִיז
 וְסְתִים, דְּלֹא הָזָה מָסַר לֵיה, אֶתְחַנֵּן לְקַמִּיָּה. אָמַר
 לֵיה, מִשָּׁה, כָּל מִפְּתָחַן עֲלָאִין וְתַתָּאִין בְּהָאִי
 מִפְּתָחַא תְּלִיין. אָמַר לְקַמִּיָּה, מְאָרִיָּה דְּעֲלָמָא, מַה
 שְׁמִיָּה. אָמַר לֵיה אֵיתָן. וְכָל אֵינֻן אֵיתָנִים בֵּיה
 תְּלִיין, וּבֵיה קִימֻן לְבַר מְגוּפָא דְּתוֹרָה שְׁבַכְתָּב

לשון הקודש

התורה. פְּשֵׁהֲגִיעַ לְחַמְשִׁים (לששים)
 וְתַשְׁעָה, הָזָה מִפְּתַח אַחַד גְּנִיז וְנִסְתָּר,
 שְׁלֹא הָזָה מוֹסַר לוֹ. הֶתְחַנֵּן לְפָנָיו. אָמַר
 לוֹ: מִשָּׁה, כָּל הַמִּפְּתָחוֹת הַעֲלִיּוֹנִים
 וְהַתַּחְתּוֹנִים תְּלוּיִים בְּמִפְּתַח הָזֶה. אָמַר
 לְפָנָיו: רַבּוֹן הָעוֹלָם, מַה שְּׁמוֹ? אָמַר לוֹ:
 אֵיתָן. וְכָל אוֹתָם אֵיתָנִים תְּלוּיִים בּוֹ, וְכוּ
 עוֹמְדִים מְחוּץ לַגּוֹף, שְׁתוֹרָה שְׁבַכְתָּב

בִּירַח הָאֵיתָנִים, שְׁנוּלְדוּ הָאֵיתָנִים בִּירַח
 הָזֶה. הַבְּנִין לְמִטָּה הוּא כְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה,
 וְנוֹלְדוּ בּוֹ הָרִים וְאֵיתָנִים. הָרִים נִסְתָּרִים.
 אֵתָנִים – יִרְכִים חֲזָקוֹת בְּנַחֲשָׁת, וְאוֹתוֹ
 הָאֵיתָן בִּינֵיהֶם.

קוּם וְקוּ, תְּכַה לְכָל הַצְּדִדִים. בְּשַׁעְתָּה
 שְׁעֲלָה מִשָּׁה לְקַבְּלָה תוֹרָה, מָסַר לוֹ
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁבַעִים מִפְּתָחוֹת שֶׁל

אִיהוּ. אֹדַע לֵיהּ, וּמִשְׁכִּיל לֵיהּ, אִיהוּ עֲקָרָא
וּמִפְתָּחָא דְתוֹרָה שְׁבַכְתָּב.

וְכִד אֶתְתַּקְנַת תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה לְגַבִּייהּ, עִיקָרָא
דְּהִיכְלָא הוּא מִפְתָּחָא דִּילָהּ, (לְגַבִּייהּ) וְדָאי
כְּדִין מִשְׁכִּיל לְדוֹד. וּמִגּוֹ דִּירְתָא תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה,
(לְגַבִּייהּ) אֶתְוּוֹן לְמַפְרַע. עַל דָּא אֶקְרִי תִשְׁרִי תִשְׁרִי
אִיהוּ, אֲבָל בְּגִין דִּאִיהוּ רָזָא דְשָׁמָא קְדִישָׁא חֲתִים
בֵּיהּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֶת דְּשָׁמִיָּה י'. בְּמִזְבֵּחַ,
חֲתִים בֵּיהּ ה', הַרְשַׁת עַד חֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ. אֶתְתַּ
דְּבוֹרָה, וְחֲתִים בֵּיהּ ו', וְהִינּוּ דְכְתִיב, (שׁוֹפְטִים ה) וַתִּשְׁרֶ
דְּבוֹרָה. וּבְאַתֵּר דָּא, חֲתִימוּ דְשָׁמָא קְדִישָׁא,
דְּאַחֲתִים בֵּיהּ.

וְהִתְחִיל מִפְתָּחָא, כִּד פְּתָחָא בְּתוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה,
בְּעִינָן לְאַשְׁתְּמוֹדְעָא לֵיהּ, וְדָא אִיהוּ

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

חֲתוּם בּוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹת שֶׁל
שָׁמוּ י'. בְּמִזְבֵּחַ חֲתוּם בּוֹ ה', הַרְשַׁת עַד
חֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ. בָּאָה דְבוֹרָה וְחֲתָמָה בּוֹ ו',
וְהִינּוּ מַה שְׁכַתוּב (שׁוֹפְטִים ה) וַתִּשְׁרֶ דְבוֹרָה.
וּבְמָקוֹם הַזֶּה חֲתוּם שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ
שָׁחַתָּם בּוֹ.

וְאוֹתוֹ הַמִּפְתָּח, בְּשִׁפּוֹתָהּ בְּתוֹרָה
שְׁבַעַל פֶּה, צְרִיכִים לְהוֹדַע לוֹ, וְזֶהוּ

הוּא, מוֹדִיעַ לוֹ וּמִשְׁכִּיל אוֹתוֹ, הוּא עֲקָרָא
וְהַמִּפְתָּח שֶׁל תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב.

וּכְשֶׁנִּתְקַנְנָה תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה אֵלָיו,
עֲקָרָה הִיכְלָא הוּא הַמִּפְתָּח שְׁלָהּ (אֵלָיו),
וְדָאי שָׂאז מִשְׁכִּיל לְדוֹד. וּמִתּוֹךְ שִׁירְשָׁה
תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה (אֵלָיו) אוֹתִיוֹת לְמַפְרַע.
וְעַל זֶה הוּא נִקְרָא תִשְׁרִי, הוּא תִשְׁרִי,
אֲבָל מִשּׁוֹם שֶׁהוּא סוֹד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ,

תִּנְיָא, אִיתָן מוֹשְׁבֵיךָ, בְּרִייתָא לְבַר מְגוּפָא. אִיתָנִים:
 אֵינוֹן תִּנְיָאִים. עֲמוּדִים סְמִכִין, לְבַר מְגוּפָא. הַשְׁתָּא
 אִית לְאוֹדְעָא מְלָה, בְּזִמְנָא דְאֵלִין לְגַבֵּי תוֹרָה
 שְׂבַכְתָּב, אֶקְרוּן אִיתָנִים. לְגַבֵּי תוֹרָה שְׂבַעֲל פֶּה,
 אֶקְרוּן תִּנְיָאִים. אִיתָן, לְגַבֵּי תוֹרָה שְׂבַכְתָּב. תִּנְיָא,
 לְגַבֵּי תוֹרָה שְׂבַעֲל פֶּה. וְכֹלָא בְּדַקָּא יָאוּת.

חֲבַרְיָא, הָא אָנָּא בְּחַקְלָא. שְׁלֹמֹה מְלִכָּא, וְגוֹבְרִין
 תְּקִיפִין דִּילֵיהּ. יִיתִי וְיִשְׁכַּח חַד סָבָא,
 לְאִי בְּחִילָא, תְּקִיף גִּיבְר, נְצַח קְרָבִין. הָא יְדַעְנָא
 דְאִתָּא, וְקִימָא לְבִתְר טִינְרָא דְחַקְלָא, וְהוּא אֲשַׁגַּח
 בִּי, וְחִיד גְּבוּרְתִי קִימָא בְּחַקְלָא, בְּלַחֲדוּי אֲשַׁגַּח,
 דְאִיתוּ אִישׁ שְׁלוֹם, מְאָרִיחַ דְשְׁלָמָא, וְאִזְל לֵיהּ.
 הַשְׁתָּא סָבָא, גְּבוּרְתָךְ עֲלֵךְ, וְאַנְתָּ בְּלַחֲדוּךָ בְּחַקְלָא,
 תּוֹב לְאַתְרָךְ. וְשָׂאֲרֵי זִנְךָ מֵעֲלֵךְ. (ד"א בְּמָאן דְנִפְיָק מִן חַקְלָא)

לשון הקודש

והגבורים החזקים שלו יבא וימצא זקן
 אחד עיף בכחו, חזק גבור, מנצח
 קרבות. הריני יודע שיבא, ועומד אחר
 סלע השדה והוא משגיח בי ואיך
 גבורתי עומדת בשדה, לבדו משגיח,
 שהוא איש שלום, בעל השלום, והולך
 לו. עכשו, זקן, גבורתך עליך, ואתה
 לבד בשדה, שוב למקומך והתר כלי

תניא, איתן מושבך, ברייתא מחוץ לגוף.
 איתנים הם תנאים, עמודים תומכים
 מחוץ לגוף. עכשו יש להודיע דבר, בזמן
 שאלה לתורה שבכתב נקראים איתנים
 – לתורה שבעל פה נקראים תנאים.
 איתן אל התורה שבכתב. תניא אל
 התורה שבעל פה, והכל פראוי.
 חברים, הריני בשדה. שלמה המלך

שָׁמְעוּ הָרִים אֶת רִיב יי' וְהֵאֲתַנּוּם מוֹסְדֵי אֶרֶץ.
 (מיכה 1) שָׁמְעוּ הָרִים בְּדַקְאֲמָרְןָ. וְהֵאֲתַנּוּם
 מוֹסְדֵי אֶרֶץ, מוֹסְדֵי אֶרֶץ וְדָאֵי, דְּהָא מַנְיִיחוּ אֶתְנָן,
 וּמַנְיִיחוּ קַבִּיל כָּל יוֹמָא, וְאֵינוֹן מוֹסְדֵי אֶרֶץ.

כִּי רִיב לַה' עִם עַמּוֹ, (מיכה 1) מָאֵן הוּא דִּיכִיל לְמִיקָם
 בְּרִיב דְּקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא (כַּל שְׁבִין) בְּיִשְׂרָאֵל. וְעַל
 דָּא אָמַר לְאַלְיִן, שָׁמְעוּ הָרִים אֶת רִיב ה', דָּא אִיהוּ
 מְצוּתָא חֲדָא. קוּם רִיב אֶת הַהָרִים, מְצוּתָא תַנְיִנָּא.
 דְּנִצְחָה בְּהוּ קְדָשָׁא בְּרוּךְ הוּא, כָּל אֲלִין רִיבוֹת
 לְיִשְׂרָאֵל, וְכָל אֵינוֹן תּוֹכְחוֹת, כְּלָהוּ כְּאֲפָא דְאוֹכַח
 לְבָרִיָּה, וְהָא אוֹקְמוּתָהּ.

בַּיַּעֲקֹב כְּתִיב, בְּשַׁעֲתָא דְּבָעָא לְנִצְחָא בְּחֲדִיָּה,
 מַה כְּתִיב, (הושע יב) וְרִיב לַיי' עִם יְהוּדָה
 וְלַפְקוּד עַל יַעֲקֹב. מַה רִיב אִיהוּ, כְּמַה דְּכְתִיב,

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וַיִּנְדַּח מִעֲלֵיךָ. (כְּמִי שִׁוְצָא מִן הַשְּׂדֵה).

בְּיִשְׂרָאֵל? וְעַל זֶה אָמַר לְאַלְהָ, שָׁמְעוּ
 הָרִים אֶת רִיב ה' – זֶהוּ רִיב אַחֵד. קוּם
 רִיב אֶת הַהָרִים – זֶה רִיב שְׁנַיִ. שְׁמַנְצַח
 בְּהֵם תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּל הַרִיבוֹת
 הִלְלוּ לְיִשְׂרָאֵל, וְכָל אוֹתָם תּוֹכְחוֹת, כְּלָם
 כְּאֵב הַמוֹכִיחַ אֶת בְּנוֹ, וְהָרִי פְּרִשׁוּתָהּ.

בַּיַּעֲקֹב כְּתוּב בְּשַׁעֲהָ שְׂרָצָה לְנִצְחָה עַמּוֹ,
 מַה כְּתוּב? (הושע יב) וְרִיב לַה' עִם יְהוּדָה

שָׁמְעוּ הָרִים אֶת רִיב ה' וְהֵאֲתַנּוּם מוֹסְדֵי
 אֶרֶץ (מיכה 1). שָׁמְעוּ הָרִים, כְּמוֹ שְׁאֲמָרְנָו.
 וְהֵאֲתַנּוּם מוֹסְדֵי אֶרֶץ, מוֹסְדֵי אֶרֶץ וְדָאֵי,
 שְׁהָרִי מִמְּנוּ נְזוּנִית, וּמֵהֶם מְקַבְּלֵת כָּל
 יוֹם, וְהֵם מוֹסְדֵי אֶרֶץ.

כִּי רִיב לַה' עִם עַמּוֹ. מִי הוּא זֶה שְׂיִכּוּל
 לְקוּם בְּרִיב שֶׁל תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא (כַּל שְׁבִין)

(הושע יב) בַּבֶּטֶן עָקַב אֶת אָחִיו. עַל הָאֵי מְלָה אָתָּא תּוֹכְחָה, וְכָל אֵינּוֹן רִיבוֹת. וְכִי לֹא מְלָה רַבְרָבָא אִיהוּ, בַּבֶּטֶן עָקַב אֶת אָחִיו וְגו'. הָאֵי לֹא מְלָה זַעֲרָא אִיהוּ, מָאֵי דְעָבִיד בַּבֶּטֶן. וְכִי עוֹקְבָא עָבִיד בַּבֶּטֶן, אֵין וּדְאֵי.

ס"א

(נ"א וְהָא אֲתָמֵר) (אבל) בְּכֻלָּא, דְּחָה יַעֲקֹב לַעֲשׂוֹ אָחִיו, בְּגִין דְּלֹא יְהֵא לִיה חוֹלְקָא כְּלָל. עֲשׂוֹ לֹא הִתְרַעַם אֲלָא מִחֵד דְּאֵינּוֹן תְּרִין, דְּכֵתִיב, (בראשית כז) וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פְּעַמִּים. פְּעַמִּים מִיבְעֵי לִיה, מָאֵי זֶה. אֲלָא, חֵד דְּאָקִישׁ לְתַרִּין. חֵד דְּנַפֵּק לְתַרִּין. וּמָאֵי גִיהוּ. בְּכֵרְתִי אֲתַהֲפְכוּ אֲתוּוֹן, וְחֵדָּה בְּרַכְתִּי. זֶה פְּעַמִּים: חֵד, דְּאֲתַקְשׁ לְתַרִּין.

וְלֹא יָדַע עֲשׂוֹ מַה דְּעָבִיד לִיה בַּבֶּטֶן, אֲבָל רַב מְמַנָּא דִּילִיה יָדַע הָוָה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא אֲרַגִּישׁ שְׁמַיָּא וְחֵילִיָּהוּ לְקָלָא דָּא, דְּהָא בְּרַכָּה וּבְכוּרָה לֹא תִבַע מְמַנָּא דִּילִיה, וְלֹא אָמַר. דְּהָא בְּרַכָּה הָוָה לִיה לְמַתְּבַע, וְלֹא תִבַע. אָחוּדָּה הָא תִבַע וּדְאֵי,

לשון הקודש

שְׂפָתוֹב (בראשית כז) וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פְּעַמִּים. פְּעַמִּים הִיָּה צְרִיד (לכתב), מַה זֶה "זֶה"? אֲלָא אָחֵד שְׁהַקִּישׁ לְשָׁנִים, אָחֵד שְׁיַצָּא לְשָׁנִים, וּמַהוּ? בְּכֵרְתִי. שְׁהַתְּהַפְּכוּ הָאוֹתוֹת וְנִהְיָה בְּרַכְתִּי. זֶה פְּעַמִּים – אָחֵד שְׁהַקִּישׁ לְשָׁנִים.

וְלֹא יָדַע עֲשׂוֹ מַה שְׁעָשָׂה לוֹ בַּבֶּטֶן, אֲבָל הַשֵּׁר הַמְּמַנָּה שְׁלוֹ הִיָּה יוֹדַע, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רַגִּישׁ אֶת הַשָּׁמַיִם וְחֵילִיהֶם לְקוֹל הָוָה, שְׁהַרִי בְּרַכָּה וּבְכוּרָה לֹא

וְלַפְקֵד עַל יַעֲקֹב. מַהוּ הַרִיב? בְּפִתּוֹב, בַּבֶּטֶן עָקַב אֶת אָחִיו. עַל דְּבַר זֶה בָּאָה תּוֹכְחָה, וְכָל אוֹתָם רִיבוֹת. וְכִי לֹא דְבַר גְּדוֹל הוּא, בַּבֶּטֶן עָקַב אֶת אָחִיו וְגו'? זֶה אֵינּוֹ דְבַר קָטָן מַה שְׁעָשָׂה בַּבֶּטֶן. וְכִי רַמְאוֹת עָשָׂה בַּבֶּטֶן? בּוֹ, וּדְאֵי.

ס"א

(וְהָרִי נֶאמֵר) (אבל) שְׁבַכְל דְּחָה יַעֲקֹב אֶת עֲשׂוֹ אָחִיו, כְּדִי שְׁלֵא יְהִיָּה לוֹ חֵלֶק כְּלָל. עֲשׂוֹ לֹא הִתְרַעַם אֲלָא מֵאָחֵד שְׁהֶם שָׁנִים,

דְּכַתִּיב, (ישעיה נח) וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלֵּם וְלֹא בָּעַא יַעֲקֹב לְמִיָּהב
לִיָּה לְמִיכֹל, עַד דְּנִטְל מְנִיָּה בְּכוּרְתָא דִּילִיָּה.

מָאִי בְּכוּרָה נְטִיל מְנִיָּה, הַבְּכוּרָה דְלַעֲיָלָא וְתַתָּא. בְּכָרָה חֶסֶר
ו'. כְּדִין עָקֵב אֶת אָחִיו, וְדָאִי דְעֵבֵד לִיָּה עֵוֹקְבָא, וְאֶרְמִי
לִיָּה לְאַחֹרָא. מָאִי אַחֹרָא. אַקְדִּים לִיָּה, דִּיפּוֹק בְּקַדְמִיתָא לְהָאִי
עֲלָמָא. אָמַר יַעֲקֹב לַעֲשׂו, טוֹל אֶתְּהָ הָאִי עֲלָמָא בְּקַדְמִיתָא, וְאַנָּא
לְבַתְרָ.

תָּא חָזִי, מַה כְּתִיב, (בראשית כה) וְאַחֲרֵי כֵן יָצָא אָחִיו וַיְדוּ אֶחְזָת
בְּעַקֵּב עֲשׂו. מָאִי בְּעַקֵּב עֲשׂו. וְכִי סִלְקָא דְעַתְדָּ דְהוּהָ אַחִיד
יְדִיָּה בְּרַגְלִיָּה, לָאוּ חֵכִי. אֲלָא, יְדוּ אֶחְזָת בְּמֵאן דְהַחֵוּא דְהוּהָ
עָקֵב, וּמְנוּ עֲשׂו. דְהָא עֲשׂו עָקֵב אַקְרִי, מִשְׁעַתָּא דְעָקֵב לִיָּה
לְאַחֹוִי, וּמִיּוֹמָא דְאַתְּבְרִי עֲלָמָא עָקֵב קָרִי לִיָּה קַדְשָׁא בְּרִידָּ הוּא,
דְּכַתִּיב, (בראשית א) הוּא יְשׁוּפְדָּ רֵאשׁ וְאַתְּהָ תְשׁוּפְנּוּ עָקֵב. אַנְתָּ
דְּאַקְרִי עָקֵב, תְשׁוּפְנּוּ בְּקַדְמִיתָא. וְלְבִסּוּף הוּא דִימְחִי רִישְׁדָּ
מַעְלָדָּ. וּמְנוּ. סְמָא"ל. דְּאִיְהוּ רִישָׁא דְחַוְיָא, דְּמַחִי בְּהָאִי עֲלָמָא.

לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

בָּא וְרָאָה מַה כְּתוּב, וְאַחֲרֵי כֵן יָצָא
אָחִיו וַיְדוּ אֶחְזָת בְּעַקֵּב עֲשׂו. מַה זֶה
בְּעַקֵּב עֲשׂו? וְכִי יַעֲלָה עַל דְּעַתְדָּ שְׁהִיָּה
אוּחוּ אֶת יְדוּ בְּרַגְלוֹ? לֹא כֵּן. אֲלָא יְדוּ
אוּחוּת בְּמִי שְׁהוּא הִיָּה עָקֵב. וּמִיָּהוּ?
עֲשׂו, שְׁהִרִי עֲשׂו נְקָרָא עָקֵב מִשְׁעָה
שְׁעָקֵב אֶת אָחִיו, וּמִיּוֹם שְׁנַבְרָא הָעוֹלָם
קוּרָא לוֹ הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא עָקֵב,
שְׁכַתוּב הוּא יְשׁוּפְדָּ רֵאשׁ וְאַתְּהָ תְשׁוּפְנּוּ
עָקֵב. אַתְּהָ שְׁנַקְרָא עָקֵב תְשׁוּפְנּוּ
בְּתַחֲלָה, וְלְבִסּוּף הוּא שְׁיִמְחָה אֶת
רִישְׁדָּ מַעְלָדָּ. וּמִיָּהוּ? סְמָא"ל, שְׁהוּא
רֵאשׁ שֶׁל הַנְּחָשׁ שְׁמַכְהָ בְּעוֹלָם הַנְּזַח.

תְּבַע הַמְּמַנָּה שְׁלוּ, וְלֹא אָמַר. שְׁהִרִי
בְּרַכָּה הִיָּה לוֹ לְתַבַּע וְלֹא תְּבַע. אָחִיו
הִרִי וְדָאִי שְׁתַּבַּע, שְׁכַתוּב (ישעיה נח)
וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלֵּם, וְלֹא רָצָה יַעֲקֹב
לְתַת לוֹ לְאָכֹל, עַד שֶׁנִּטְל מְמַנּוּ אֶת
בְּכוּרְתָּו.

אִיזוּ בְּכוּרָה נְטִיל מְמַנּוּ? הַבְּכוּרָה
שְׁלַמְעֵלָה וְלַמְטָה. בְּכָרָה חֶסֶר ו'. אִזוּ הוּא
עָקֵב אֶת אָחִיו. וְדָאִי שְׁעָשָׂה אוֹתוֹ עָקֵב
וְזָרַק אוֹתוֹ לְאַחֹר. אִיזוּהָ אַחֹר? שְׁהַקְדִּים
אוֹתוֹ, שְׁיַצָּא בְּרֵאשׁוֹנָה לְעוֹלָם הַנְּזַח.
אָמַר יַעֲקֹב לַעֲשׂו, טוֹל אֶתְּהָ אֶת הָעוֹלָם
הַנְּזַח בְּתַחֲלָה, וְאַנִּי אַחֲרָ כֵּן.

וְעַל דָּא בִּפְטָן עֵקֶב אֶת אָחִיו, שְׂוֵי עֲלִיָּה לְמַהוּי עֵקֶב, וְנִטְל עֲשׂו
הָאִי עֲלָמָא בְּקַדְמֵיָתָא, וְדָא רָזָא דְכַתִּיב, (בראשית לו) וְאֵלֶּה
הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֲדוּם לְפָנֵי מֶלֶךְ מֶלֶךְ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל.
וְדָא אִיהוּ רָזָא דְאָמַר שְׁלֹמֹה מֶלֶכָא, (משלי כ) נִחְלָה מְבוֹהָלָת
בְּרֵאשׁוֹנָה וְאַחֲרֵיָתָה לֹא תִבְרָךְ, בְּסוּף עֲלָמָא.

וְעַל דָּא (הושע יב) בִּפְטָן עֵקֶב אֶת אָחִיו וּבְאוּנו שָׂרָה אֶת אֱלֹהִים.
מָאִי וְאוּנו. הָכִי אָמְרוּ בְּחִילָא וְתוֹקְפָא דִּילֵיהּ יְאוּת, אֲבָל
לָאו הָכִי. בְּרִירו דְמַלְחָה, יַעֲקֹב דִּיּוֹקְנָא עֲלָאָה הָוָה, וְגוֹפָא קַדִּישָׁא.
דִּלִּית גּוֹפָא מִיּוֹמָא דְהָוָה אָדָם הָרֵאשׁוֹן, בְּגוֹפָא דִיעֵקֶב, וְשׁוֹפְרִיָּה
דְּאָדָם הָרֵאשׁוֹן, הֵהוּא שׁוֹפְרִיָּה מִמֶּשׁ הָוָה לִיהּ לִיעֵקֶב. וְדִיּוֹקְנֵיהּ
דִּיעֵקֶב, דִּיּוֹקְנָא דְאָדָם הָרֵאשׁוֹן מִמֶּשׁ.

אָדָם הָרֵאשׁוֹן, בְּשַׁעֲתָא דְאָתָא חוּיָא וְאַתְּפַתָּה עַל יְדוּי, יְכִיל
חוּיָא לִיהּ. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּלֹא הָוָה תוֹקְפָא לְאָדָם
הָרֵאשׁוֹן, וְעַד כְּעַן לֹא אֲתִיִּילִיד מָאן דְּהָוָה תוֹקְפָא דִּילֵיהּ. וּמִנּוּ
תוֹקְפָא דְאָדָם הָרֵאשׁוֹן. דָּא שֵׁת, דְּהָוָה בְּדִיּוֹקְנָא דְאָדָם הָרֵאשׁוֹן
מִמֶּשׁ, דְּכַתִּיב, (בראשית ה) וַיֹּולֵד בְּדַמּוֹתָיו כְּעֵלְמוּ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ

לשון הקודש

דִּיּוֹקֵן עֲלִיוֹן וְגוֹף קְדוּשׁ, שְׂאִין גּוֹף מִיּוֹם
שְׁהִיָּה אָדָם הָרֵאשׁוֹן כְּמוֹ הַגּוֹף שֶׁל
יעֲקֹב. וַיִּפְּיוּ שֶׁל אָדָם, מִמֶּשׁ אוֹתוֹ הִיפֵי
הִיָּה לִיעֵקֶב. וְדִיּוֹקֵן שֶׁל יַעֲקֹב, דִּיּוֹקֵן שֶׁל
אָדָם הָרֵאשׁוֹן מִמֶּשׁ.

אָדָם הָרֵאשׁוֹן, בְּשַׁעֲה שְׂבָא הַנְּחָשׁ
וְהַתְּפַתָּה עַל יְדוּי, יְכִיל לוֹ הַנְּחָשׁ. מָה
הַטַּעַם? כִּי לֹא הִיָּה כַּחַ לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן,
וְעַד עַכְשָׁיו לֹא נֹולֵד מִי שְׁהִיָּה כַּכַּח שְׁלוֹ.
וּמִיָּהוּ תְקַפּוּ שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן? זֶה שֵׁת,
שְׁהִיָּה בְּדִיּוֹקֵן שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן מִמֶּשׁ,
שְׂבַתוֹב (בראשית ה) וַיֹּולֵד בְּדַמּוֹתָיו כְּעֵלְמוּ

וְעַל זֶה בִּפְטָן עֵקֶב אֶת אָחִיו, שְׂם עֲלִיו
לְקִיּוֹת עֵקֶב, וְנִטְל עֲשׂו אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה
בְּהַתְּחִלָּה. וְזֶה סוּד הַפְּתוּב וְאֵלֶּה
הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֲדוּם לְפָנֵי
מֶלֶךְ מֶלֶךְ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל. וְזֶהוּ הַסּוּד
שְׂאֵמַר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, (משלי כ) נִחְלָה
מְבוֹהָלָת בְּרֵאשׁוֹנָה וְאַחֲרֵיָתָה לֹא תִבְרָךְ,
בְּסוּף הָעוֹלָם.

וְעַל זֶה (הושע יב) בִּפְטָן עֵקֶב אֶת אָחִיו
וּבְאוּנו שָׂרָה אֶת אֱלֹהִים. מָה זֶה וּבְאוּנו?
כְּדָ אָמְרוּ, כְּכַח וְהַתְּקַף שְׁלוֹ נָאָה. אֲבָל
לֹא כְּדָ. בְּרִירו הַדְּבָר - שְׂעֵקֶב הִיָּה

שֶׁתּוֹ. מָאִי בְדַמּוֹתוֹ כְּעֵלְמוֹ. דִּהְוָה מְהוּל. וְכִד אַתָּא מְמַנָּא דְעֵשׂו
 לְגַבֵּי דִיעֶקֶב, כְּבֵר אֶתִּילִיד תּוֹקֶפֶא דִיעֶקֶב, דְּאִיהוּ יוֹסֵף. וְזֵהוּ
 וּבִאֲוֵנו שְׂרָה אֶת אֱלֹהִים. (עד כאן מצאתי)

הֵאִי קָלָא דְאַתְתָּא, דִּיכְלָא קָלָא דְחַוְיָא לְאַחְדָּא
 בָּהּ, כְּבִלְפָּא כְּבִלְפָּתָא, מָאֵן אִיהוּ. (דף קי"א ע"א)

אַלָּא תָּא חַוְיָ, דְלִית בְּכָל קָלִין דְנָשִׁין דְעֵלְמָא,
 דִּיכְלָא קָלָא דְחַוְיָ לְאַתְדַּבְקָא בָּהּ, וְלְאַתְאֲחַדָּא
 בָּהּ, וְלְאַשְׁתַּתְּפָא בָּהּ. אַלָּא תִרִין נָשִׁין אֵינוֹן דִּיכְלָא
 קָלָא דְחַוְיָ לְאַתְאֲחַדָּא בְּהוֹן, חַדָּא. הֵאִי דְלָא
 נְטִירַת סוּאָבוֹת גְּדוּתָהּ, וַיְמִי לְבוּנָהּ, כְּדָקָא יְאוּת,
 אִו דְאַקְדִימַת יוֹמָא חַדָּא לְטַבּוּל. וְחַדָּא, הֵאִי
 אֶתְתָּא דְמֵאֲחֶרֶת לְבַעֲלָהּ עוֹנָה דִילָהּ לְמַעַבְדַּ צַּעֲרָא
 לְבַעֲלָהּ, בַּר אִי אִיהוּ לָא חַיִּישׁ, וְלָא אֲשַׁנַּח לְדָא.

אַלִּין אֵינוֹן תִּרִין נָשִׁין, דִּהָא כְּמָה דְאַקְדִימוֹ, חַבִּי
 אֵינוֹן מִתְאֲחֶרֶן, לְגַבֵּי קָלָא דְנַחֲשׁ, עַד

לשון הקודש

וְלְהֶאֱחֹזוּ בּוֹ וְלְהַשְׁתַּתֵּף בּוֹ. אַלָּא שְׁתֵּי
 נָשִׁים הֵן שְׂיָכוּל קוּל הַנְּחָשׁ לְהֶאֱחֹזוּ בְּהוֹן
 – אַחַת זֹו שְׂלָא שׁוֹמְרַת טְמֵאָת גְּדָה וַיְמִי
 לְבוּנָה כְּרָאוּי, אִו שְׂמַקְדִימָה יוֹם אַחַד
 לְטַבּל, וְאַחַת זֹו אִשָּׁה שְׂמַאֲחֶרֶת לְבַעֲלָהּ
 אֶת עוֹנָתָהּ לַעֲשׂוֹת צַעַר לְבַעֲלָהּ, פְּרֻט
 אִם אֵינוֹן מְקַפִּיד וְלָא מְשַׁנִּיחַ עַל זֵה.
 אֵלּוֹ הֵן שְׁתֵּי נָשִׁים. שְׁחַרֵי כְּמוֹ
 שְׂהַקְדִימוֹ, כְּדָ הֵן מִתְאֲחֶרֶת לְקוּל

וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֶׁתּוֹ. מַה זֶה בְּדַמּוֹתוֹ
 כְּעֵלְמוֹ? שְׁהִיָּה מְהוּל. וּכְשָׂפֵא הַמְּמַנָּה
 שֶׁל עֵשׂו אֵל יַעֲקֹב, כְּבֵר גּוֹלֵד תְּקַפּוֹ שֶׁל
 יַעֲקֹב, שֶׁהוּא יוֹסֵף, וְזֵהוּ וּבִאֲוֵנו שְׂרָה אֶת
 אֱלֹהִים. (עד כאן מצאתי).

הַקּוּל הַזֶּה שֶׁל הָאִשָּׁה שְׂיָכוּל קוּל הַנְּחָשׁ
 לְהֶאֱחֹזוּ בָּהּ כְּמוֹ כְּלָב כְּבִלְפָּה, מַה הוּא?
 אַלָּא בֵּא וּרְאֵה שְׂאִין בְּכָל קוּלוֹת הַנָּשִׁים
 שֶׁל הָעוֹלָם שְׂיָכוּל קוּל הַנְּחָשׁ לְהַדְבִּק בּוֹ

דְּאֵדְבִיק קָלָא קָלָא בְּקָלָא, וּכְמָה דְּמִתְאַחֲרֵן לְמַעְבַּד
 צַעְרָא לְבַעֲלָהּ (ס"א בְּעִבּוּדָה) בְּעִבּוּבָא דְּמִצְוָה, הָכִי
 אֶקְדִּים קָלָא דְּנִחָשׁ, לְאַתְדַּבְּקָא בְּהֵיא קָלָא
 דְּאַתְתָּא. וְאֵלִין אֵינוּן תְּרִין נָשִׁין, דְּקָלָא דְּנִחָשׁ
 אַחִיד בְּקָלָא דְּלֵחוּן, בְּכַלְפָּא בְּכַלְפָּתָא, סְאוּבְתָא
 בְּתַר סְאוּבְתָא, זִינָא בְּתַר זִינָה.

וְאִם תֵּאמֶר, מָה אֵינְכִפֵּת לָן, אִי אַחִיד קָלָא
 בְּקָלָא, אִי לֹא אַחִיד. וְוִי דְּהָכִי מִתְאַבְּדֵן
 בְּנִי עֲלֵמָא בְּלֹא דַעְתָּא. הָאִי קָלָא דְּאַתְתָּא, פִּד
 אֶתְעָרַב וְאַשְׁתַּתַּף בְּהֵי קָלָא דְּנִחָשׁ, בְּשַׁעְתָּא
 דְּחֵיִיבַת וּמְרַשַׁעַת נִפְקַת מִגּוֹ (נ"א אֵיפָה) וּמְשַׁמְטָא
 בְּעֲלֵמָא, אִי עֲרַעַת בְּהֵי תְּרִין קָלִין, קָלָא דְּנִחָשׁ,
 וְקָלָא דְּאַתְתָּא, וְאַתְתָּא אֶתְחַמְמַת בְּהוּ, וְאֵינוּן בְּהַ,
 וְכִיּוֹן (ס"א דְּמִתְחַמְמֵן מִתְעַבְּדִין רוּחָא אֵלִין בְּהֵדָה) דְּאַתְחַמְמַת,

לשון הקודש

קול בקול ואם לא אוחז? אוי שפך
 מתאבדים בני העולם פלי דעת. הקול
 הוה של האשה, בשמתערב ומשתתף
 יחד עם קול הנחש, בשעה שהרשעה
 ומרשעת יוצאת מתוך (האיפה) ומשומטת
 בעולם, אם היא פוגשת באותם שני
 קולות, קול הנחש וקול האשה, והאשה
 מתחממת בהם והם בה, וכיון (שמתחממים

הנחש, עד שגדבק קול בקול, וכמו
 שמתאחדות לעשות צער לבעלה (בעבודה)
 בעבוב מצוה, כך מקדים קול הנחש
 להדבק בקול אותה האשה. ואלו הן
 שתי נשים שקול הנחש אוחו בקול
 שלהן כמו כלב בכלבה, טמאה אחר
 טמאה, מין אחר מינו.
 ואם תאמר, מה אכפת לנו אם אוחו

מִתְעַבְדִּין רוּחָא, וְאַנְגְלִים בְּהִדְרָה, עַד דְּמִשְׁפָּטָא,
וְעָאֵל בְּמַעְהָא דְהָאֵי אֲתָתָא.

וְהָאֵי יְנוּקָא דִילִידַת, כִּד אֲתָתָא הֵהִיא תִיבְתָא,
פְּקִידַת לִיָּה לְהֵהוּא רוּחָא, דְּאִיהוּ חֲבוּרָא
בִישָׂא, קָלָא דְנַחֲשׁ, דְּמַכְשָׁפְשָׂא בְּהַ, וְאִיהוּ מְחִיבָא
בִינְוּקָא, עַד דְּאֲתָתָא הֵהִיא תִיבְתָא, כְּאֲתָתָא
דְּפְקִידַת בְּרָא לְאֲתָתָא אַחְרָא, וּמְפַטְפֵטַת לִיָּה
וְחִיבַת לִיָּה, בְּפַטְפוּטָא עַד דְּתִיתִי אֲמִיָּה. כִּד
עֲבָדָא הָאֵי רוּחָא. וּזְמַנִּין סְנִיאִין, דְּאִיהוּ שְׁלִיחָא
דְּהֵהִיא תִיבְתָא, וְקַטְלָא לִיָּה, חָרָא הוּא דְכְּתִיב,
(קהלת ד) וּמִיד עוֹשְׁקִיהֶם כַּח. וְלֹא (דף קר"א ע"ב) כְּמָה דְאַתּוֹן
אַמְרִין. אֵלָא הֵהוּא כַּח דְּהֵהוּא רוּחָא, וְעַל דָּא,
תְּרִין זְמַנִּין כְּתִיב בְּהָאֵי קְרָא, וְאִין לָהֶם מְנַחֶם. חַד
מְלִילִית תִיבְתָא, וְחַד מֵהֵהוּא רוּחָא.

לשון הקודש

לו וצוחקת לו בפטפוט עד שתבא אמו.
כִּד עוֹשָׂה אוֹתָהּ הַרוּחַ, וּפְעָמִים רַבּוֹת
שְׂהוּא שְׁלִיחַ שֶׁל אוֹתָהּ הַרְשָׁעִית,
וְהוֹרְגַת אוֹתוֹ. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב (קהלת ד) וּמִיד
עוֹשְׁקִיהֶם כַּח, וְלֹא כְּמוֹ שְׂאֲתֶם אוֹמְרִים,
אֵלָא אוֹתוֹ כַּח שֶׁל אוֹתָהּ רוּחַ. וְעַל זֶה
פְּעָמִים כְּתוּב בְּפָסוּק הַזֶּה וְאִין לָהֶם
מְנַחֶם - אַחַד מְלִילִית הַרְשָׁעָה, וְאַחַד
מֵאוֹתָהּ הַרוּחַ.

נְעֻשִׁים רוּחַ וְהוֹלְכִים עִמָּה), שְׂמַתְחַמְמַת נְעֻשִׁים
רוּחַ, וּמַתְגַּשֵּׁם עִמָּה, עַד שְׂמִשׁוּטְמַת
וּנְכַנְסַת לְמַעַי אוֹתָהּ הָאִשָּׁה.
וְחֵתִינּוּק הַזֶּה שְׂיוֹלְדַת, כְּשִׁבְעָה אוֹתָהּ
רְשָׁעִית (לִילִית), פּוֹקְדַת אֶת אוֹתָהּ הַרוּחַ
שְׂהוּא חֲבוּר רַע, קוֹל הַנַּחֲשׁ שְׂמַכְשָׁפְשׁ
בְּהַ, וְהוּא צוֹחֵק בְּתִינוּק, עַד שְׂבָעָה
אוֹתָהּ הַרְשָׁעִית (לִילִית) כְּמוֹ אִשָּׁה
שְׂפּוֹקְדַת בֵּן לְאִשָּׁה אַחְרַת, וּמְפַטְפֵטַת

אֵי סָבָא, הַשְׁתָּא אֵית לָךְ רְחִימִין, וְאַתְּ מִשְׁתַּעֵי,
כְּמֵאן דְּלֹא חָמוּת אֵינוֹן מִגִּיחֵי קָרְבָּא, הָא
כְּלָחוּ בְּשַׁלְמָא עִמָּךְ. הַשְׁתָּא מִכָּאן וְלַהֲלָאָה, לֹא
אֲעִידִי מִנְּאִי מְאִנִּי קָרְבָּא בְּדִיל לְאַדְכָּרָא שְׁמִי.

הַהוּא חֲטָאת רוֹבֵץ, קָאִים עַל פִּתְחָא כְּבַלְפָּא.
בְּזִמְנָא דְקָלָא בְּתַרְיִיתָא, דִּיהִיבַת אֶתְתָּא,
נְפִיק, אִיהוּ דְלִיג מֵעַל פִּתְחָא וְאַתְעָבֵר מִתַּמָּן, וְאָזִיל
אֲבַתְרָה. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
שָׁדֵר חַד מִפִּתְחָא דִּילִיָּה, וְקָלָא פִּרְחָא, וּמִפִּתְחָא
אֲתִיָּא, וְחִוִּיא אָזִיל בְּתַר קָלָא דְהוּא נְפִיק לְעֵלְמָא,
וְעַד טוֹרָא דְבִטְנָא אָזִיל, וּמְכַשְׁפָּשָׁא, עַד עֵידִן
דְאַתְנַקִּיאַת, מִהֵהוּא זֹהֲמָא, דְנִשְׁיכִין דְחִוִּיא בִישָׂא.
וְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מְסַבֵּב סְבוּבִין, וְעֵבִיד עוֹבְדִין
בְּדָקָא יְאוּת.

לשון הקודש

משום שהקדוש ברוך הוא שולח מפתח אחד שָׁלוֹ, והקול פורח, והמפתח פּא, והנחש הולך אחר הקול שהוא יוצא לעולם, ועד הָהָר שֶׁבִּפְתָּח הוֹלֵךְ וּמְכַשְׁפָּשׁ, עד הזמן שמתנקית מאותה הוֹהֲמָה של נְשִׁיכוֹת הַנְּחָשׁ הָרַע. והקדוש ברוך הוא מְסַבֵּב סְבוּבִים ועוֹשֶׂה מַעֲשִׂים פְּרָאוּי.

אֵי סָבָא, עָתָה יֵשׁ לָךְ רְחִימִים, וְאַתָּה מְדַבֵּר כְּמִי שְׁלֹא רָאָה אֵלּוּ הַיּוֹצֵאִים לְקָרְב, הָרִי כְּלָם בְּשָׁלוֹם עִמָּךְ. עָתָה מִכָּאן וְלַהֲלָאָה לֹא אֶפְשַׁט מֵעַלִי כְּלִי הַקָּרֵב בְּעִבּוֹר שְׁאוּבִיר שְׁמִי. אֲזַתּוּ חֲטָאת רֹבֵץ עוֹמֵד עַל הַפֶּתַח כְּמוֹ כְּלָב. בְּזִמְנֵן שֶׁהַקּוֹל הָאֲחֵרוֹן שְׁנוֹתֶנֶת הָאִשָּׁה יוֹצֵא, הוּא מְדַלֵּג מֵעַל הַפֶּתַח וְעוֹבֵר מִשָּׁם וְהוֹלֵךְ אַחֲרֵיהּ. מַה הַטַּעַם?

וְכָל דָּא, בְּגִין דִּיהוּא בְּטָן אֲתִידְחִיא. הָא וּדְאִי,
אֲתִידְחִיא מִהוּא בְּטָן, וְלִית לִיה חוּלְקָא,
וְאֲתִידְחִי מִבְּטָן דְּלִתְתָּא, דְּשָׂאֵר נְשִׁין דְּעֵלְמָא דְּאָף
עַל גַּב דְּעָבִיד צַעַר לָא אֲתִייהִיב לִיה רְשׁוֹ
לְשִׁלְטָאָה בִּיה. וּמֵאֵן בְּטָן אֲתִייהִיב לִיה, וְאִיהוּ
שְׁלִיט עָלֵיה. הֵהוּא בְּטָן דְּסוּטָה, דְּכְתִיב, (במדבר ה)
וְצַבְתָּהּ בְּטָנָה, בְּגִין דִּיהֵאִי בְּטָן, עָבִיד בִּיה נוֹקְמִין
לְרַעוּתֵיה, וְהֵאִי בְּטָן דִּילִיה אִיהוּ, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא יְהִיב לִיה בְּגִין דְּלָא אֲתִידְחִי מִכְּלָא. הַשְׁתָּא
רְחִימִין דִּילִי, אֲצִיתוּ. לָא חֲמִינָא לְכוּ, וּמְלִילְנָא
לְכוּ. (קהלת א) כָּל הַדְּבָרִים יִגְעִים, לָא יִכִּיל אִינִישׁ
לְמַלְלָא, אֲפִילוּ מְלִין דְּאוּרִיתָא יִגְעִים אִינִין.

כְּתִיב, (בראשית לב) וַיִּזְתֶּר יַעֲקֹב לְבָדוֹ וַיֵּאבֶק אִישׁ
עִמּוֹ, וּכְתִיב וַיֵּרָא כִּי לֹא יָכוֹל לוֹ
וַיִּנְעַ בְּכַף יָרְכוּ. וְהֵהוּא יֵרֵךְ דְּרִוּוּחַ מִיַּעֲקֹב. וְהֵהוּא

לשון הקודש

נְקֻמוֹת כְּרַצוֹנוֹ, וְהַבְּטָן הוּוּ הַיָּא שְׁלוֹ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן לוֹ בְּשִׁבִיל שְׁלָא יִדְחָהּ מִהַכֵּל. עַכְשָׁו, אֶהוּבִים שְׁלִי, הַקְשִׁיבוּ. לֹא רְאִיתִי אֲתֶכֶם וְדַבְּרַתִּי עִמְכֶם, (קהלת א) כָּל הַדְּבָרִים יִגְעִים, לֹא יָכוֹל אִישׁ לְדַבֵּר, אֲפִילוּ דְבָרֵי הַתּוֹרָה הֵם יִגְעִים.

כְּתִיב (בראשית לה) וַיִּזְתֶּר יַעֲקֹב לְבָדוֹ

וְכָל זֶה מְשׁוּם שְׂאוּתָהּ הַבְּטָן נִדְחָתָה. הָרִי וְדָאִי שְׁנִדְחָה מֵאוּתָהּ הַבְּטָן, וְאִין לוֹ חֵלְקִי, וְנִדְחָה מִהַבְּטָן שְׁלִמְטָה שֶׁל שְׂאֵר נְשׁוֹת הָעוֹלָם. שְׂאֵף עַל גַּב שְׁעוּשָׁה צַעַר, לֹא נִתְּנָת לוֹ רְשׁוּת לְשִׁלְטַת בְּהֵם. וְאִיזוּ בְּטָן נִתְּנָת לוֹ וְשׁוּלְטַת עָלֵיהָ? אוּתָהּ הַבְּטָן שְׁלִי הַסּוּטָה, שְׁכַתוּב (במדבר ה) וְצַבְתָּהּ בְּטָנָה. מְשׁוּם שֶׁבְּבְטָן הוּוּ עוֹשָׂה בִּיה